

TÉZY NA MAGISTERSKÉ ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY

SJnem - slovenský jazyk a literatúra - (Jednoodborové štúdium) – slovenská literatúra

Antická grécka a rímska literatúra (Homér, Sofokles, Euripides, Caesar, Vergilius, Horatius, Ovidius, Seneca, M. Aurelius a i.). Literárna a filozofická elita renesancie a baroka (W. Shakespeare, L. de Vega, P. de la Barca, Erazmus Rotterdamský, N. Machiavelli, T. More, F. Bacon, J. A. Komenský a i.). Osobnosti a tvorba svetového literárneho romantizmu (G. G. Byron, P. B. Shelley, V. Hugo, Novalis, H. Heine, S. Petófi, A. E. Poe, A. Mickiewicz, A. S. Puškin, M. J. Lermontov, K. J. Erben, B. Němcová a i.). Významní predstavitelia realistickej prózy (H. Sienkiewicz, H. Melville, Ch. Dickens, sestry Bronteové, N. V. Gogol', F. M. Dostojevskij, H. de Balzac, Stendhal, G. Flaubert, E. Zola a i.). Moderné básnické smery na prelome 19. a 20. storočia (Ch. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud, S. Mallarmé a i.). Americký román 1. polovice 20. storočia a nemecký realizmus 20. storočia (J. London, T. Dreiser, J. Steinbeck, H. Mann, T. Mann, E. M. Remarque a i.). Moderná próza 20. storočia (M. Proust, F. Kafka, A. Camus, J.-P. Sartre, F. S. Fitzgerald, V. V. Nabokov, J. Fowles, G. G. Marquez, J. D. Salinger, I. Shaw, N. Mailer, J. Updike, J. Kerouac, A. Ginsberg, Ch. Bukowski a i.).

Veľkomoravský literárny okruh. Prekladová a pôvodná literárna tvorba na Veľkej Morave. Ohlasy veľkomoravskej tradície v slovenskom baroku a v národnom obrození. Humanistická, renesančná, manieristická a baroková poézia a sledovanie medzitextového nadväzovania v prehľbovaní religiozity a postupného zosilnievania sekulárnosti. Vývin slovenského národného vedomia v žánrových premenách humanistických, renesančných a barokových diel (J. Filický, J. Jakobeus, historické piesne, B. Szöllösi, J. B. Magin, S. Timon, M. Bel, J. Abrahamffy, A. Máčay). Beletrizačné tendencie v humanistických a barokových memoároch, životopisoch a cestopisoch (P. Rubigall, S. Hruškovic, J. Simonides, T. Masník, J. Láni, D. Speer, D. Krman, M. A. Beňovský). Duchovná a svetská lyrika ako úsilie o emocionálne reflektovanie sveta v renesancii a baroku (J. Silván, E. Láni, D. Pribiš, J. Tranovský, B. Szöllösi, Kódex J. Fanchaliho-Jóba, Š. F. Selecký, alamódová ľubostná poézia). Poetické princípy barokovej didakticko-reflexívnej poézie a jej prepojenosť s ľudovými prísloviami (P. Benický, H. Gavlovič). Idealizované typizovanie v renesančnej a barokovej dráme (školské hry, P. Kyrmezer, J. T. Mošovský, protestantská a katolícka baroková dráma, E. Ladiver).

Estetické princípy slovenského klasicizmu, preromatizmu, romantizmu a realizmu (uprednostňované literárne druhy, žánre, prozodické systémy, symboly a pod.). Interpretácia diel kľúčových autorov slovenského klasicizmu, preromantizmu, romantizmu a realizmu na základe vlastného čítania s dôrazom na odborné znalosti z daného obdobia.

Tradičný, modernistický a avantgardný model poézie. Medzi realizmom a naturalizmom, lyrizácia prózy, naturizmus a mýtizmus – podoby mýtu a ich žánrové indikátory.

Historicko-politické, spoločenské a kultúrne súvislosti vývinu slovenskej literatúry v období od konca druhej svetovej vojny po súčasnosť. Vývinové impulzy a premeny. Žánrová a subžánrová stratifikácia slovenskej prózy, poézie a drámy v príslušnom období. Najvýznamnejší tvorcovia (básnici, prozaici, dramatici), ich diela a umelecké postupy. Najvýznamnejší predstavitelia literárnej vedy, úloha literárnej kritiky a vývin literárnych periodík. Premeny umeleckej spisby po roku 1989. Postmoderné tendencie v našej literatúre.

Literárna komparatistika ako literárnovedná disciplína, základné pojmy a východiská literárnej komparatistiky, klasifikácia foriem medziliterárneho procesu, geneticko-kontaktové vzťahy, externé a interné kontakty, typologické súvislosti, medziliterárne spoločenstvá, problémy komparatívnej analýzy.

Model literárnej komunikácie. Vzťah medzi komunikantmi, komunikačné vektory. Východisko a cieľ interpretácie umeleckého textu.

Semiotika ako vedná disciplína. Klasifikácia znakov. Jazyk ako znakový systém. Semiotické aspekty interpretácie umeleckého textu. Problematika binárnych opozícií.

Prekladová literatúra ako súčasť národnej kultúry. Význam prekladu pre rozvoj jazyka a vývin pôvodnej literárnej tvorby. Lingvistický a interpretačný preklad. Preklad ako proces. Exotizácia a naturalizácia v preklade.

Základná charakteristika jednotlivých literárnych a umeleckých smerov, ich špecifická a prístup k umeleckej tvorbe.

Aktuálne vývinové trendy v slovenskej literatúre. Najvýznamnejší autori súčasnej slovenskej prózy, poézie a dramatickej tvorby. Postmoderna a jej charakteristické znaky. Úroveň aktuálne vydávaných literárnych periodík.

Literárna kritika v systéme literárnej vedy a jej funkcie. Literárnokritické žánre. Dejiny slovenskej literárnej kritiky a jej podoby v súčasných literárnych časopisoch.

Najvýznamnejšie osobnosti literárnej kritiky v minulosti a dnes.

Historický vývin knihy. Kniha ako objekt, popis jej technických náležitostí. E-knihy a audioknihy. Systém knižníc na Slovensku. ISBN a ISSN.

Médiá a ich postavenie v spoločnosti. Dejiny najvýznamnejších médií. Masová kultúra. Informačná spoločnosť. Postmoderná kultúra.

ŠTUDIJNÁ LITERATÚRA

BAKOŠ, M.: *Literárna história a historická poetika*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1973.

BAKOŠ, M.: *Vývin slovenského verša od školy Štúrovej*. Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV, 1968.

BAUMAN, Z.: *Úvahy o postmodernej dobe*. Praha : Slon, 2006.

BAŠTÍN, Š. – OLEXA, J. – STUDENÁ, Z.: *Dejiny anglickej a americkej literatúry*. Bratislava : Obzor, 1993.

BÍLIK, R. : *Interpretácia umeleckého textu*. Trnava : Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2009.

BÍLIK, R.: *Industrializovaná literatúra (1945 – 1966)*. Proxy a. s. (Bez udania miesta a roku vydania.)

BREČKA, S.: *Médiá v Slovenskej republike*. Trnava : Univerzita Cyrila a Metoda, 2002.

BRESTOVANSKÝ, M.: *Úvod do mediálnej výchovy*. Trnava : Trnavská univerzita, 2010.

BURTON, G. – JIRÁK, J.: *Úvod do studia médií*. Brno : Barrister & Principal – studio, 2003.

CAREY, J. W.: *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. London : Routledge, 1992.

ČEPAN, O. – KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S. – NOGE, J. *Dejiny slovenskej literatúry III.*

Literatúra druhej polovice devätnásteho storočia. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1965.

ČEPAN, O.: *Kontúry naturizmu*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.

- ČEPAN, O.: *Próza slovenského realizmu*. Bratislava : Veda – Vydavateľstvo SAV, 2001.
- ČEPAN, O.: *Stimuly realizmu*. Bratislava : Tatran, 1984.
- ČERNÝ, V.: *Úvod do literárnej teórie*. Praha : SPN, 1993.
- ČÚZY, L. – DAROVEC, P. – HOCHÉL, I. – KÁKOŠOVÁ, Z.: *Panoráma slovenskej literatúry III*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2006.
- DEFLEUR, M. L.: *Teórie masovej komunikácie*. Praha : Karolinum, 1996.
- ĎURIŠIN, D.: *Teória literárnej komparatistiky*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1975.
- ECO, U.: *Skeptikové a tešiteľé*. Praha : Argo, 2006, 2007.
- FELDEK, L.: *Prekliata Trnavská skupina*. Bratislava : Columbus, 2007.
- FERENČÍK, J.: *Kontexty prekladu*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1982.
- FINDRA, J. – GOMBALA, E. – PLINTOVIČ, I.: *Slovník literárnovedných termínov*. Bratislava : SPN, 1979.
- FORSTER, E. M.: *Aspekty románu*. Bratislava : Tatran, 1971.
- GBÚR, J. (ed.): *Kukučín v interpretáciách*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2010.
- GROMOVÁ, E.: *Interpretácia v procese prekladu*. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1996.
- HARPÁŇ, M.: *Teória literatúry*. Bratislava : Tigra, 2004.
- HEČKO, B.: *Dobrodružstvo prekladu*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991.
- HOCHÉL, B.: *Preklad ako tvorba*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990.
- HOCHÉL, I. – ČÚZY, L. – KÁKOŠOVÁ, Z.: *Slovenská literatúra po roku 1989*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007.
- HOCHÉL, I. (ed.): *Podoby a premeny slovenskej literárnej kritiky v 50. a 60. rokoch XX. storočia*. Zborník vedeckých štúdií. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.
- HOCHÉLOVÁ, V.: *Slovník novinárskej teórie a praxe*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2001.
- HORVÁTH, T.: *Transformácie sujetových konfigurácií aktantov*. In: Slovenská literatúra, 1996, roč. 43, č. 1 – 2, s. 28 – 35.
- HRABÁK, J. – ŠTĚPÁNEK, V.: *Úvod do teórie literatúry*. Praha : SPN, 1987.
- HRABÁK, J.: *Literárni komparatistika*. Praha : SPN, 1976.
- CHMEL, R.: *Dejiny slovenskej literárnej kritiky*. Bratislava : Tatran, 1991.
- JIRÁK, J. – KÖPPOVÁ, B.: *Média a spoločnosť*. Praha : Portál, 2007.
- KASARDA, M.: *Osamelí bežci. Správy z ľudského vnútra*. Levice : Koloman Kertész Bagala – L. C. A., 1996.
- KERULOVÁ, M.: *Nahliadnutia do staršej slovenskej literatúry*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 1999.

- KERULOVÁ, M.: *Hodnotové aspekty staršej literatúry*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.
- KOLI, F.: *Interpretačné reflexie*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 1997.
- KOLI, F.: *Interpretačné priezory prózy*. Nitra : VŠPg. v Nitre, 1995.
- KRAUS, C.: *Slovenský literárny romantizmus*. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999.
- KRAUSOVÁ, N.: *Rozprávač a románové kategórie*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1972.
- KRAUSOVÁ, N.: Typológia románových postáv. In *Slovenská literatúra*, 1986, roč. 33, č. 2, s. 169 – 191.
- KUBÍNOVÁ, M.: *Sondy do semiotiky literárneho diela*. Praha : Česká akademie věd, 1995.
- KUSÝ, I. – ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry IV. Literatúra na rozhraní 19. a 20. storočia*. Bratislava : Veda – Vydavateľstvo SAV, 1975.
- KUSÝ, I.: *Slovenská literárna kritika II*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
- KUSÝ, I.: *Slovenská literárna kritika III*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
- LAUKOVÁ, S.: *Sondy do barokovej literatúry*. Nitra : UKF, 2009.
- LEVÝ, J.: *Umění překladu*. Praha : Československý spisovatel, 1963.
- LIBA, P. – POPOVIČ, A. – ZAJAC, P. – MIKO, F.: *O interpretácii umeleckého textu*. Bratislava : SPN, 1981.
- LIPOVETSKY, G.: *Éra prázdnoty. Úvahy o súčasnom individualizmu*. Praha : Prostor, 2008.
- LIPOVETSKY, G.: *Hypermoderní doba. Od požitku k úzkosti*. Praha : Prostor, 2013.
- LIPOVETSKY, G.: *Paradoxní štěstí. Eseje o hyperkonzumní společnosti*. Praha : Prostor, 2007.
- MARČOK, V. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry III*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2006.
- MARKIEVICZ, H.: *Aspekty literatúry*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
- MAZÁK, P. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry 2*. SPN : Bratislava, 1988.
- MCQUAIL, D.: *Úvod do teórie masovej komunikácie*. Praha : Portál, 2009.
- MIKO, F.: *Analýza literárneho diela*. Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV, 1987.
- MIKO, F.: *Od epiky k lyrike*. Bratislava : Tatran, 1973.
- MIKO, F.: *Umenie lyriky*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1988.
- MIKO, F.: *Verš v recepcii poézie*. Nitra : Pedagogická fakulta v Nitre, 1985.
- MIKO, F.: *Význam, jazyk, semióza*. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1994.

- MIKULA, V. – MIKULOVÁ, M. (eds.) a kol.: *Kapitoly zo slovenského realizmu: Dejiny, medailóny, štúdie, interpretácie*. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2010.
- MIKULA, V. – MIKULOVÁ, M. (eds.): *Slovenský literárny realizmus II*. Bratislava : Slovenský Tatran, s. r. o., 2006.
- MIKULA, V.: *Slovenský literárny realizmus I*. Bratislava : Slovenský Tatran, s. r. o., 2005.
- MIKULOVÁ, M. (ed.): *Slovenský literárny realizmus III*. Bratislava : Slovenský Tatran s. r. o., 2006.
- MINÁRIK, J.: *Baroková literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1984.
- MINÁRIK, J.: *Renesančná a humanistická literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1985.
- MINÁRIK, J.: *Stredoveká literatúra – svetová, česká, slovenská*. Bratislava : SPN, 1979.
- MINÁRIK, J.: *Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva I., II., III*. Bratislava : Tatran, 1991.
- MISTRÍK, J.: *Dramatický text*. Bratislava : Veda, 1979.
- MITOSEKOVÁ, Z.: *Teorie literatury*. Brno : Host, 2010.
- MUKAŘOVSKÝ, J.: *Cestami poetiky a estetiky*. Praha : Československý spisovatel, 1971.
- NEMCOVÁ, J.: *Textové a kontextové súvislosti*. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1994.
- NOGE, J.: *Slovenská romantická próza*. Bratislava : Tatran, 1969.
- PECINKA, M.: *Knihy a typografie*. Brno : Host, 2012.
- PISTORIUS, V.: *Jak se dělá kniha*. Příbram : Pistorius & Olšanská, 2011.
- PLESNÍK, L. a kol.: *Tezaurus estetických výrazových kvalít*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.
- PLUTKO, P.: *Autor a dielo. Dve štúdie z teórie autora*. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1994.
- PLUTKO, P.: *Autor umeleckého diela*. Nitra : Pedagogická fakulta, 1992.
- PLUTKO, P.: *Cesta k básnickému tvaru (Kontext, téma, lyrický subjekt)*. Bratislava : Smena, 1979.
- POPOVIČ, A. – LIBA, P. – ZAJAC, P. – ZSILKA, T.: *Interpretácia umeleckého textu*. Bratislava : SPN, 1981.
- REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha : Portál, 2004.
- SAWICKI, S.: O situácii v metodológii literárnej vedy. In *Slovenská literatúra*, 1995, roč. 42, č. 1, s. 38 – 46.
- SEDLÁK, J. a kol.: *Dejiny slovenskej literatúry II*. Martin – Bratislava : Matica slovenská – Literárne informačné centrum, 2009.

- SEILER, V. – SEILEROVÁ, B.: *Človek – masmédiá – realita*. Bratislava : Iris, 2008.
- SEVERIN, W. J. – WERNER, J.: *Communication Theories. Origins, Methods and Uses in the Mass Media*. New York, London : Longman, 2000.
- SLAWIŃSKI, J.: Funkcie literárnej kritiky. In: *Romboid*, 3, 1968, č. 5 – 6, s. 120.
- SLOBODNÍK, D.: *Cesty k próze*. Bratislava : Tatran, 1981.
- ŠKLOVSKIJ, V. B.: *Teória prózy*. Bratislava : Tatran, 1971.
- ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry I*. Bratislava : Národné literárne centrum, 1997.
- ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry II*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2001.
- ŠTEVČEK, J.: *Dejiny slovenského románu*. Bratislava : Tatran, 1989.
- ŠTEVČEK, J.: *Estetika a literatúra*. Bratislava : Tatran, 1977.
- ŠTRAUS, F.: *Príručný slovník literárnovedných termínov*. Bratislava : Spolok slovenských spisovateľov, 2005.
- ŠTRAUS, F.: *Základy slovenskej verzológie*. Bratislava : LIC, 2003.
- ŠÚTOVEC, M.: *O epickom diele*. Levice : L. C. A., 1999.
- ŠÚTOVEC, M.: *Rekapitulácia nekapitulácie. Malé kritické memoáre*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990.
- TOBOLKA, Z. V.: *Knih, její vznik, vývoj a rozbor*. Praha : Orbis, 1949.
- TOMAŠEVSKIJ, B.: *Poetika*. Bratislava : Smena, 1971.
- TRÁVNÍČEK, J.: *Čtenáři a internauti*. Brno : Host, 2011.
- TURČÁNY, V.: *Rým v slovenskej poézii*. Bratislava : VEDA – Vydavateľstvo SAV, 1975.
- TUŠER, A.: *Ako sa robia noviny*. Bratislava : SOFA, 1999.
- VAŇKO, J.: *Komunikácia a jazyk*. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 1999.
- VILIKOVSKÝ, J.: *Preklad ako tvorba*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1984.
- VLAŠÍN, Š. a kol.: *Slovník literární teorie*. Praha : Československý spisovatel, 1977.
- VLAŠÍN, Š. a kol.: *Slovník literárních směrů a skupin*. Praha : Orbis, 1976.
- VOIGT, V.: *Úvod do semiotiky*. Bratislava : Tatran, 1981.
- VŠETIČKA, F.: *Kompoziciána (O kompozičnej výstavbe prozaického diela)*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1986.
- WELLEK, R.: *Koncepty literární vědy*. Jinočany : H & H, 2005.
- ZAMBOR, J. (ed.): *Hviezdoslav v interpretáciách*. Bratislava : LIC, 2009.
- ZAMBOR, J.: *Preklad ako umenie*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2000.
- ZASEPA, T.: *Médiá v čase globalizácie*. Bratislava : LÚČ, 2002.

ZEMAN, M.: *Rozumět literatuře (Interpretace základních děl české literatury)*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1986.

ŽEMBEROVÁ, V.: *Autor a text. Súvislosti prózy a literárnej vedy*. Prešov : Metodické centrum, 1999.

ŽILKA, T.: *Postmoderná semiotika textu*. Nitra : UKF, 2000.

ŽILKA, T.: *Vademecum poetiky*. Nitra : UKF, 2006.